

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 49

5. prosince 2010

Cena: 7 Kč

CO SI MYSLÍ SOUČASNÍ STUDENTI HUSITSKÉ TEOLOGICKÉ FAKULTY

Dlouho jsem přemýšlela o tom, jak toto téma uchopit. Nejdříve jsem si představila formu dotazníků, kde by studenti zaškrtovali ano nebo ne a já potom odpovědi vyhodnotila. Nakonec jsem ovšem zvolila poněkud méně objektivní způsob a rozhodla se pět různých příběhů detailněji přiblížit čtenářům, aby viděli, že se na fakultě kříží cesty mnoha studentů z různých prostředí, kteří mají odlišné plány, cíle a různé důvody, proč začali Husitskou teologickou fakultu studovat.

První, koho jsem požádala o spolupráci na svém článku, je dvaadvacitiletá studentka třetího ročníku oboru husitská teologie – psychosociální studia. Na HTF se přihlásila hned po dokončení gymnázia v Praze a rozhodla se pro ni ve třetím ročníku, chtěla by totiž být sociálním pracovníkem či jiným způsobem pracovat s lidmi. Její dědeček byl římskokatolický kněz v Pelhřimově a rodiče jsou stejného vyznání, ovšem ji jako jedinou z rodiny nenechali z pro ni neznámých důvodů pokřtít a ona sama se nakonec rozhodla pro církev protestantskou, jak sama říká: „Nevím, jak to popsát, ale vždycky jsem měla a mám v sobě vědomí toho, že Bůh je se mnou.“ Zatím její studium probíhá podle plánu, tudíž letos bude v letním semestru skládat státní zkoušky. Na škole je spokojená a kdyby si znovu vybírala VŠ, na jejím rozhodnutí by se nic nezměnilo. Jediné, co ji tento rok poněkud rozčarovalo, je přístup jejího vedoucího práce, který prý se studenty vůbec nekomunikuje.

Dvaadvacitiletého studenta prvního ročníku dvouoborového studia husitské teologie - religionistiky nikdy nebavily přírodní vědy, takže od začátku gymnázia věděl, že se jeho cesty budou ubírat humanitním směrem. Když se rozhodoval, kterou z humanitních škol zvolí, padla volba na HTF proto, jak se mi přiznal, že měl

možnost se na tuto fakultu dostat bez přijímacích zkoušek, zároveň ale věděl, že zde má předměty, které chce studovat, a protože má kamarády ve vyšších ročnících, měl o studiu dostatečné informace. Odmala se zajímal o problematiku náboženství, ačkoliv pro toto téma neměl doma zázemí, jelikož rodina je nevěřící stejně jako on sám. Fakultě vytykal jednosměrně zaměřenou literaturu, jelikož se domnívá, že by měla škola utvářet naše názory a celou naši osobnost, a proto by bylo vhodné, kdyby člověk mohl skrze literaturu nalézt sebe sama, tedy představoval by si „širší literární záběr“. Naopak se mu líbí komorní ráz fakulty. O svém budoucím povolání zatím neuvažuje, ale domnívá se, že fakulta mu v jeho rozhodování nepomůže, že svůj směr najde mimo školu, ale počítá s tím, že mu zdejší vzdělání dá vědomostní základ. Jinak s předměty je velice spokojen a všechny ho baví. Jediné, co se mu zdá zbytečné, je čtyřsemestrová výuka jednoho z biblických jazyků, jelikož Bible sama o sobě mu jako nováčkovvi připadá náročná, natož aby ji četl v jiném jazyce.

Třetí dotazovaný je 21 let a studuje v prvním ročníku sociální pedagogiku. HTF je její druhou vysokou školou, rok po gymnáziu strávila na jazykové škole a další rok na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem. Obor so-

ciální pedagogika si vybrala proto, že chce v budoucnu pracovat s dětmi, ale nechtěla pouze učit na gymnáziích nebo základních školách, takže doufá, že díky svému oboru získá nějaké zkušenosti a škola ji na tuto dráhu připraví. Sama věřící není a ani nikdo z její rodiny a o HTF se dozvěděla přes kamaráda, který ji všude vychvaloval. Velkou výhodou HTF spatřuje v tom, že díky její velikosti je možné rychle navázat komorní vztahy jak s ostatními studenty, tak s pedagogy. Nejvíce se zajímá o předměty svého oboru, jako je sociologie či pedagogika, ale není žádný předmět, který by ji

vyložení nebavil. Jediné, co by fakultě vytkla, je, že se zde nevyučuje tělesná výchova.

Dalšímu studentovi, který byl ochotný a věnoval mi pár minut na rozhovor, je 23 let a studuje čtvrtým rokem bakalářské studium na Pedagogické fakultě UK obor angličtina a historie a letos bude dělat státní zkoušky. Na HTF studuje jednooborově husitskou teologii prvním rokem. Je člen Církve československé husitské a chce být vysvěcen na kněze. Baví ho teologie, filosofie, historie, má rád práci s lidmi, cítí, že je k tomu povoláný a zároveň by se rád věnoval i vědecké činnosti. HTF je tedy pro něj syntézou všech jeho zájmů. Pochází z Příbrami z náboženské obce Březové Hory, kde jsou většinou členy starší občané a on by tedy rád obnovil náboženský život na Příbramsku. Jeho příbuzní jsou nevěřící, pouze babička byla evangelička a on je první husita v rodině. Když porovná HTF s PedF, tak je HTF lépe organizovaná a je komornější, panuje zde přátelské prostředí a za měsíc, který zatím na fakultě strávil, se mu podařilo seznámit se s mnoha zajímavými lidmi. Domnívá se a doufá, že ho HTF skvěle připraví na dráhu kněze. Jediná věc, která ho překvapuje, je, že zná na fakultě pouze jednoho člověka, který chce být knězem. Podle jeho názoru má sice fakulta hodně studentů, ale nevychází z ní mnoho kněží: „Je to jediná fakulta v církvi a nepokrývá se potřeba kněží.“ Má pocit, že by na některých předmětech měla být samozřejmá znalost Bible a je překvapen, že vyučující mají občas radost, když se přihlásí student, který ji četl. Pro něj by tedy bylo výhodné, aby pro ty, kteří studují obor husitská teologie a kteří se chtějí dát na duchovenskou dráhu,

byl stanoven studijní plán, který nebude společný se studenty, kteří jsou na fakultě především kvůli jiným oborům než teologii.

Poslední tázaná je dvaadvacitiletá studentka třetího ročníku husitské teologie v kombinaci s filosofií a prvního ročníku pravoslavné teologie také v kombinaci s filosofií. Je z věřící rodiny, ve vzdálenějším příbuzenstvu má jednoho teologa, jinak z úzkého rodinného kruhu je jediná, která studuje vysokou školu. Jako malá byla pokřtěna v Církvi československé husitské a ke studiu teologie ji přivedlo, jak sama říká: „Obrácení k Bohu, které se mi stalo během studia filosofie na gymnáziu.“ Filosofie ji vždy bavila a díky ní začala se studiem teologie, nikdy se od ní nedokázala úplně odvrátit, což vysvětluje její volbu dvouoboru. Fakulta splňovala její požadavky na obory a k tomu ji má blízko od domova, rozhodla se tedy, že jinam nepůjde a ani si přihlášku na jinou VŠ nedávala. Zanedlouho začala s duchovenskou službou, ovšem na HTF se začala blíže seznamovat s učením své církve, ale i s učením jiných církví a po nějaké době zjistila, že je jí spiritualitou bližší Římskokatolická a Pravoslavná církev a po hlubším seznámení s pravoslavnými křesťany a jejich vírou se letos rozhodla nastoupit na další obor - Pravoslavná teologie v kombinaci s filosofií. Ráda by vystudovala oba obory, ale především ten, se kterým začala. Duchovní službou v církvi si nyní není jistá, ale nevyklučuje ji. Pokud tedy nebude pracovat v církvi, chtěla by dělat nějakou formu sociální práce - ať už se starými lidmi, s dětmi v ústavu nebo něco podobného. Na HTF je moc spokojená, hlavně

Dokončení na str. 3

NADĚJE VÁNOC

Žijeme v padlém a skoro všudy přítomným hříchem prokletém světě. Ani jako křesťané nejsme odolní vůči frustrujícím a často zdrcujícím životním situacím, které vyplývají z tohoto pádu.

Myslím na ženu, která má již několik let právo na zasloužený duchodový odpočinek, avšak nemůže si ho dopřát, protože musí splácet dluhy za svého manžela, který propadl démonu alkoholu a přivedl svoji firmu k bankrotu. Vzpomínám na přítele, který se dnem i nocí stará o svoji matku, postiženou Parkinsonovou chorobou. Připomínám si nešťastné oběti přírodních katastrof. Často se modlím za rodiče, kterým vzala zákeřná nemoc jediné dítě. Podobných bolestí, ať už vlastních nebo z blízkého okolí, dokáže každý z nás vyjmenovat mnoho. Ale může dát někdo účinný lék na tyto tragédie? Znam člověka, který propadl falešnému učení o pozitivním myšlení. Při první větší bouři se jeho bárka převrátila na vlnách zmatku a beznaděje.

Tento muž utonul spolu se svým klamným přesvědčením. Existuje poměrně mladý náboženský směr, který vás zahltí božskou láskou, anděly, nadýchánými obláčky. Směr, který vám nasadí růžové brýle, ale je tento závan naděje dostatečně pevný ve světě zmitaném utrpením? Snad jako předposlední možnost, jak si pomoci, jsou tu psychofarmaka a v očích mnohých lidí bohužel i alkohol, ale ani jedno ani druhé člověku nedaruje smysl života. Jsou to jen laciné a dočasné záplaty na porušenou duši. O poslední možnosti tu raději psát nebudu, když právě ta je velmi častá...

Znám jen jednu skutečnou naději, která tak trochu paradoxně začíná u jesli malého a bezbranného dítěte. Je to naděje, která na sebe musela vzít veškeré lidské utrpení, musela dokonce umřít, aby mohla být vítězně vzkříšena k životu. Řeč je o křesťanství, náboženství, které nikomu nic nenamlouvá. Neslibuje falešné úspěchy a klamné výhry. Říká: „Ano, možná právě ty

budeš také trpět, podobně jako mnoho lidí na celém světě, podobně jako trpěl tvůj Pán, a právě proto se nemusíš bát. On je s tebou v každé tvé starosti i těžkosti, ať je jakkoliv velká. On tím vším na kříži také prošel, rozumí ti.“ Ví, co je to bolest a žal na těle i na duši. A taky ti slíbil, že tě nikdy nepopustí, stačí tvé „ano“.

Realita tohoto světa může být někdy opravdu velmi tvrdá. Ale nahlédneme-li za oponu, můžeme spatřit Světlo naděje, které přišlo na svět svým narozením do betlémských jeslí. Stačí uvěřit tomuto poselství a přijmout jej. Potom už na svá břemena nebudeme nikdy sami a budeme vědět, kde, nebo spíš u koho, máme svůj skutečný domov.

Ze srdce přeji každému hledajícimu, aby právě toto světlo v tomto adventním čase zahlédl. Každému věřícímu pak přeji, aby jej uchovával ve svém srdci jako to nejcennější, co vůbec může člověk ve svém životě mít.

Aleš Toman

Jiný advent 2

Počítat okna

I když jsem dospělá, mám svůj adventní kalendář. Ten mi na dnešek dává tento úkol: "Až se začne stmívat, postav se před velký obytný dům a čekej, až se rozsvítí jedenáct oken."

Můj adventní kalendář mi dává každý den nějaký úkol, jeden podivnější než druhý, ale všechny mají co dělat s čekáním. V běžném čase svého života nerada čekám. Jsem netrpělivá. Rychle znervózním.

Ale tohle je něco jiného. Je to tak absurdní.

Zkusím to. Postavím se na ulici, která není ani příliš hlučná ani tichá. Je tma, je zima, drobně prší. Kolem jezdí auta. Vybírám si jeden čtyřpatrový dům a čekám. Nic se neděje. Myslím na nákupy. Cítím dešť, jinak se nic neděje. Co tady vlastně dělám?

Přesto stojím dál. Odolávám prázdnotě, ale protivné myšlenky mne neopouštějí: Proč mne tak ruší, když nemohu dělat něco smysluplného? Nenaplněný okamžik je jako prázdňá díra v naplánovaném běhu života. Snad bych měla v sobě otevřít místo pro něco nadčasového. Zastavit se. Nalézt mezeru, maličkou, pro pár snů z nebe, které by rozum nezahnal pryč.

Najednou, zatímco se klepu zimou a zdaleka nevidím všech jedenáct rozsvícených oken, vím, že čekám vlastně na něco docela jiného a velkého.

Rytmus času

Čas není trhací kalendář, ale řeka, pohyb vln. Kdo plave v moři, vydrží dlouhý čas bez námahy, když se mu podaří se přizpůsobit rytmu vln, a bude brzy na konci svých sil, když se mu to nepodaří. Hledej proto rytmus svého času, který ti dává větší svobodu pro časy ztišení, a pokud možno se ho důsledně drž. Když Bible říká: všechno má svůj čas a každé konání pod nebem má svou hodinu, myslí tím, že existuje čas spojený s určitou činností, čas, ve kterém konání nachází svůj smysl. Když nenajdeš smysluplný rytmus, nepřinese ti ani dlouhá dovolená po dlouhých měsících přeplněného programu bez přestávek žádný odpočinek.

Čas má jedno tajemství, a tím je okamžik. V přítomném okamžiku můžeš zažít, zda rytmus, ve kterém žiješ, vydrží. Neboť opravdový zážitek, i ten náboženský, se děje vždy v přítomném okamžiku, a v něm musíš být cele přítomen.

Úvahy S. Niemeyer, J. Zinka, H. C. G. Westphala, M. Petereka přeložila a upravila Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

2. NEDĚLE ADVENTNÍ

Ze Siónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh: Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu!

ŽALM 50,2,5

První čtení z Písma: Izajáš 11,1–10

Tužby:

2. Za církev Kristovu modleme se k Hospodinu.

3. Za tento dům zasvěcený Bohu a za všechny, kteří do něho vcházejí s důvěrou a svatou bázní, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Milosrdný Bože, tys poslal své posly proroky kázat pokání a připravovat cestu spáse. Učiň, ať dbáme na jejich výstrahy. Zapomeň na naše hříchy, ať smíme radostně přivítat příchod našeho Vykupitele. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 15,4–13

Evangelium: Matouš 3,1–12

Verše k obětování: Žalm 85,7–8

Verš k požehnání: Báruk 4,36

Modlitba k požehnání:

Nasyčení duchovním pokrmem pokorně tě prosíme, Hospodine, ať se účastí na tajemství chleba a kalicha učíme odvracet od věcí pozemských a toužit po věcech nebeských. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 32, 33, 34

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ 18 CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

Kdyby kněz takové pokání uložil, nemá k němu práva a kajícíci zas nejsou povinni takového pokynu uposlechnout.

Z téhož myšlenkového základu Hus odmítá i právo papeže a biskupů udělovat odpustky, tj. prominutí časných trestů za hříchy, jejichž vina byla svátostně prominuta a věčný trest odpuštěn. Hus nazývá odpustky zařízením pro vytažování peněz z lidu a ve spise proti odpustkům papeže Jana XXIII. (Adversus indulgentias papales) argumentuje, že kdyby pravdou bylo, že papež může odpustit podle své vůle časné tresty, pak by mohly vyprázdnit celý očištěc. Může-li totiž udělit odpustky nejen pro přítomnou chvíli (pro praesenti), ale i pro budoucnost (pro futuro), co mu brání vydat odpustků tolik, aby stačily ke shlazení všech časných trestů vůbec? Či se mu snad nedostává té vůle a lásky k ovečkám? Štiplavě pak dodává, že by kněží neradi viděli, kdyby se jim papežskými odpustky vyprázdnil očištěc, neboť by potom přestaly hojné dávky za duše v očištění. Hus pak dovozuje, že odpustky jsou jakýmsi výsadním papežským listem na budoucí hříchy a jejich tresty, kterýžto názor opakuje po stu letech i dr. Martin Luther.

S ohlaselem všech těchto názorů setkáváme se i v učení ČCŠH, i když některých termínů jako „moc klíčů“, „rozhrěšení“ apod. v Základech víry ČCŠH neužíváme. Jestliže pro lepší pochopení se na chvíli těchto termínů přidržíme, pak přejímáme výklad M. Jana Husa, že moc klíčů byla svěřena celé církvi a ne jenom apoštolům

s Petrem v čele a jejich biskupským nástupcům. Také jsme toho názoru, že z kněžského svěcení vyplývá oprávnění ke všem kněžským funkcím a že k tomu, aby kněz zpovídal, nepotřebuje zvláštní, od kněžské moci oddělené pravomoci (jurisdikce) od biskupa. Je jisté věci řádu a kázně v církvi, aby kněz po svém vysvěcení byl ke své duchovenské službě v církvi řádně ustanoven a oprávněn, nemohli bychom však s katolíky říci, že např. svátost pokání, kterou by udělil vysvěcený, ale služebním řádem církve neoprávněný kněz, byla by neplatná. Použijeme-li katolického termínu, každý kněžský úkon byl by v takovém případě nanejvýš „nedovolený“. I v tom tedy souhlasíme s Husem a husity.

Podobně souhlasíme s M. Janem Husem, že hřích je urážkou svatého Boha a že ho proto může odpustit jen Bůh sám. Svémocně rozhrěšení „ego te absolvo a peccatis“ (já tě rozhrěšuji...) může vyslovit jen Bůh (Otec, Syn a Duch svatý), ale nikdy ne člověk. Proto i u nás kněz neodpouští hříchy, ale jeho konání je služebné (ministerialis). Příslušná slova rozhrěšení jsou ve svátosti pokání ČCŠH evangeliem s mocí. Přináší Boží ujištění člověku ve víře, že jeho viny jsou v Pánu Ježíši Kristu odpuštěny a zahlazeny. Je to na linii Husovy formule: „Doufej, bratře, že milosrdný Pán Bůh odpustil jest tobě tvé hříchy.“ Základy víry ČCŠH vyslovují tyto skutečnosti takto: Hřích záleží v podlehnutí pokušení být sám sobě bohem, v nedůvěře vůči Bohu a v touze po

naprosté nezávislosti, z nichž se rodí neláska, hříšné žádosti a skutky proti Boží vůli. Vina je důsledek hříchu, který uráží svatého Boha, odděluje hříšníka od Boží lásky, přivádí ho pod Boží hněv, budí jeho špatné svědomí a žene ho stále dál od Boha. Člověk sám ze sebe svou vzdálenost od Boha překonati nemůže. Tuto vzdálenost může překonati jediný Bůh sám svou láskou trpící našimi hříchy. Trpící Boží láska překonala vzdálenost mezi námi a Bohem v Ježíši Kristu. Odpuštění vin je Boží ujištění člověka ve víře, že jeho viny jsou v Ježíši Kristu zahlazeny (teze 219-224).

I ČCŠH vede své věřící ke zpovědi ve svátosti pokání. Po husitském způsobu koná zpověď především společnou, ale soukromou zpověď při tom nevyklučuje, ba v některých případech ji považuje za nutnou. „Svátost pokání je jednání, kterým se věřící obec pod mocí Slova Božího připravuje ke svátosti večere Páně soukromým zpytováním svědomí, lítostí nad hříchy, smířením s Bohem i s bližními, předsevzetím nového života v Kristu a společnou zpovědí. Zevní úkon pokání záleží v tom, že duchovní klade otázku, na něž obec odpovídá příznámým hříchů, vyznáním lítosti a slibem nápravy a modlí se s duchovním za odpuštění. Soukromá zpověď je možná jako součást a doplnění svátosti pokání a v některých případech je nutná. Duchovní je po zpovědi vázán zpovědním tajemstvím.“ (Základy víry ČCŠH, teze 333-336).

Pokračování příště

Nad Písmem

BŮH AŽ VÁS NAPLNÍ RADOSTÍ

Ř 15,4-13

Iz 11,1-10, Ř 15,4-13, Mt 3,1-12 SZ Kazatel říká, že „veškeré dny pod sluncem má svůj čas“. Čím dál víc se mi zdá, že to pomalu přestává platit. Alespoň v tom světě „tam venku“. Posuďte sami: Je žádoucí a moderní v létě jezdit lyžovat na alpské ledovce a v zimě si zaletět kvůli koupání v moři na Malorku - a když ne tam, tak alespoň do nějakého velkého aquaparku, kde v zimě je iluze léta také celkem ucházející? A což teprve naše supermarkety. Např. s tzv. „hřbitovní dekorací“ se můžete v regálech obchodů setkat již počátkem září a s nabídkou vánočního zboží dokonce ještě před Dušičkami. Takový čokoládový anděl, zakoupený na podzim, bude jistě kvalitně uleželý a svým stárím důstojně přispěje ke sváteční vánoční atmosféře. Nehledě na to, kolik způsobí ve svém okolí radosti!

Ale dost kritiky a ironie! Člověk někdy musí narušit tu danou časovou posloupnost určitých dějů a procesů, aby čas předběhl. Tak i toto zamyšlení, která se k vám dostává v první polovině adventu, se narodilo uprostřed času plískanic, mlžných oparů a blikajících svíček, rozsvícených na hrobech. Vzhledem k výrobním lhůtám je zapotřebí připravit obsah Českého zápasu s dostatečným časovým předstihem. Je proto dost těžké zachytit v kázání atmosféru, která má teprve nastat. V „dušičkovém čase“ – čase nostalgických vzpomínek a pro-

vokativních otázek po smyslu života, už ukazovat k tomu, který má přijít, a k adventní naději, která s ním přichází. „Bůh naděje a radosti, ať vás naplní veškerou radostí...“, tak nám to přeje – přes propast věků – apoštol Pavel. Jako obchodní řetězce v předstihu nabízejí svým zákazníkům zboží, jehož čas teprve přijde, tak i já - přemožen a v předstihu - nechávám na sebe působit sváteční atmosféru. Zase - po kolikáté - před námi Bůh otevírá svůj advent. Kolik jich už bylo, kolik je jich teprve před námi? A kdo bezpečně ví, zda ten letošní není tím úplně posledním v řadě? Stále stejné výzvy: „Připravte cestu Páně, urovnejte mu stezky!“ ale co když z dnes smím uslyšet úplně jinak, nově, neotřele, osobně? Ty, člověče, – připrav cestu Páně. Ty, člověče, mu vyrovnej cestu, aby mohl vstoupit do tvého nitra, do srdce!

Bůh v Ježíši Kristu přichází k nám – vyjděme mu tedy naproti! Za Kristem je třeba se opravdu vydávat stále znova a znova – každý advent, každý rok. Ještě – Bohu díky – máme čas. Bůh je trpělivý a „dlouhoshovivající“ (jak krásně překládají bratři Kraličtí). Ovšem – Boží trpělivost není nekoněčná. Ještě máme čas, ale jak už jsem řekl, nikdo z nás neví, kolik ho ještě zbývá. „Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!“ Občas, když slyším tuto Křitelovu výzvu, se mi vybavuje jedna tragikomická zkuš-

nost z doby mé základní vojenské služby. Když měl kasárna navštívit vyšší nadřízený orgán nebo třeba ruský generál – jak usilovná horečná činnost této návštěvě předcházela! Prorok Izaiáš by měl jistě radost. Opravdu každá, byť sebenepatrnější nerovnost na příjezdové cestě byla odstraňována. Ale to nestačilo! Nástupiště pluku – tam, kde asfalt ztrácel svou původní černou barvu – bylo natíráno černým krémem na boty, obrubníky záhonů zase bílým vápnem a žlutnoucí tráva na zeleno. A vše proto, aby ani ten nejmenší nedostatek nepohoršil polointeligentního „lampasáka“. Když mohli takhle bláznit lidé kvůli obyčejnému smrtelníkovi, který si to ještě ke všemu vůbec nezasloužil, oč vážněji bychom měli my – křesťané – lidé Kristovi - v nastávajícím čase svému jedinečnému a jedinému pravému Pánu připravit cestu, cele se mu otevřít a vděčně ho přijmout?

Benjamin Mlýnek

**Pane Bože,
dej,
ať Světlo Kristovo
nás všechny provází
a rozjasní naše duše
k pokoju a chvále
tvého Přicházejícího.
Amen**

JAK VÍRA "ZACHRÁNILA EDWARDSE"

V pondělí 15. listopadu se konala ve smíchovském multikině CineStar pražská premiéra dokumentu „Zachraňte Edwardse“. Příběh manželů Sladkowských, kteří se rozhodli přijmout diagnózu svého dítěte – těžký Edwardsův syndrom – a přivést je na svět, je posledním dokumentem z dílny společnosti Febio. Režisérka Dagmar Smržová tento časosběrný snímek natáčela od konce roku 2007 do června 2010, a vzhledem k potížím s penězi by film nevznikl bez sponzorského daru paní Jany Jochové Trlicové. Koproducentem se stala společnost HBO Česká republika.

Marcel Sladkowski je archivářem brněnské diecéze naší církve a jeho manželka Šárka stomatologická sestra. Dokument je krátce představit, znají se ještě ze školy, tedy velmi dlouho; seznamujeme se s nimi ve chvíli, kdy se jim povedlo po delší době počít první dítě. Radostná událost se bohužel neobešla bez vážného problému: lékaři odhalí při těhotenských vyšetřeních, že dítě trpí trisomií (ztrojením, místo obvyklého zdvojení) 18. chromosomu. Tato diagnóza má název Edwardsův syndrom, podle lékaře, který jej v 60. letech 20. století popsal; má za následek např. nízkou porodní váhu, těžké srdeční vady nebo svalovou ochablost. Většina těchto dětí umírá do několika měsíců po narození, nebo ani nejsou donošeny. Manželé Sladkowská se společně rozhodli, že si dítě nechají, a to navzdor

ry lékařským doporučením k umělému ukončení těhotenství. Ani nejbližší okolí – rodiče obou manželů – se na tento krok netvářilo vstřícně. (Bratr Sladkowski v rozhovoru po promítání Českému zápasu sdělil, že je v tomto rozhodnutí podpořili duchovní, zejména bratr farář Zdeněk Svoboda a také bratr farář Lubomír Pliska.)

A tak sledujeme Sladkowské, jak se spolu propracují až k porodu. Atmosféra filmu je v té době velmi tíživá, všechno je nejisté; kdyby nebyla vážnost semtam odlehčena běžnou situací nebo vtipem, běhal by mráz po zádech. Dítě se narodí a je pojmenováno Juliánka; musí dlouho zůstat v inkubátoru, i když maminka jde už domů. Po nějaké době si však Sladkowská mohou Juliánku vzít domů a starat se o ni tam. Péče je náročná, dítě má kvůli rozštěpu patra problémy s polykáním, potřebuje nasogastrickou sondu (hadičku zavedenou nosem do žaludku) a časté krmení. Šárka Sladkowská s Juliánkou pravidelně cvičí, výsledků se však dosahuje velmi obtížně; velkým úspěchem je, když Juliánka sama zdvihá hlavičku a snaží se sama lézt.

Samozřejmě nesmí chybět křest; bratr farář Pliska Juliánku křtí při bohoslužbách. Dítě se dostává do širší společnosti, například jede se Sladkowskými na chatu, kde se schází parta lidí. Pak nastane okamžik, kdy manželé zavítají do pražské motolské nemocnice, aby zjistili, zda se Juliánka může podrobit operaci srdce. Po

zevrubném vyšetření doktor operaci nedoporučuje; riziko, že by holčička náročný zákrok nevydržela, je příliš vysoké.

Druhé těhotenství sestry Sladkowské provázají pochopitelné obavy. Jsou však liché; dítě bude zcela zdravé. A tak Juliánka, která vbrzku oslaví třetí narozeniny, získává sestřičku Amálku (té je nyní téměř šest měsíců). Péče o obě děti je nyní podobná, neboť Juliánka je tělesně i psychicky na úrovni své sestry, a tak mají Sladkowská plně ruce práce.

Český zápas se také zajímal, proč na pražské premiéře nejsou žádní novináři; bratr Sladkowski odpověděl, že buď byli na zlínské premiéře minulý den, nebo manžele zpovídali ještě předtím. Dokument měl totiž větší publicitu, než je u těchto snímků obvyklé; poprvé byl film uveden na 14. mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě na konci října, pak ve Zlíně, v Praze a též jej vysílala HBO ve čtvrtek 18. listopadu večer.

Dokument „Zachraňte Edwardse“ je svým tématem smutný, přesto optimistický; když potkáte Sladkowské osobně, pochopíte, proč. Jsou to milí, příjemní lidé, kteří nesou svůj osud statečně. Ochotně souhlasí s focením, odpovídají na otázky. Cesta, kterou si vybrali, je nesmírně obtížná, avšak nezlomila je, spíš posílila. Musíte je obdivovat.

Přejme jim všichni Boží posilu a lásku.

Petra Štěpánová

Manželé Marcel a Šárka Sladkowská s Juliánkou a Amálkou

Oskar Malý: Můj životopis

Na podzim minulého roku vydala brněnská diecéze pod stručným názvem Můj životopis paměti faráře Oskara Malého, jednoho ze zakladatelů Církve československé (ČČS). Oskar Malý psal své vzpomínky v roce 1945, tedy tři roky před smrtí, kdy se jako penzionovaný kněz ohlížel za svým dlouhým a pestrým životem.

Narodil se roku 1876 ve Vídni v početné rodině českého účetního poddůstojníka a slovinšské matky. Otec byl záhy přeložen do úřední služby na Moravě a malý Oskar měl při častých stěhováních možnost poznat různá místa vlasti (Vyškov, Bohumín, Ostrava). Od dětství tihl ke vzdělání a přirozené zbožnosti, takže nebylo divu, když po maturitě nastoupil do římskokatolického kněžského semináře v Olomouci (1895). Jak v pamětech dosvědčuje, byl už v době studia ovlivněn reformními myšlenkami katolické moderny, které si podržel i po vysvěcení roku 1899. Působil pak jako kaplan v různých farnostech Moravy a Slezska, než se v roce 1908 usadil v Uherském Brodě jako katecheta měšťanské školy. Tady jej také zastihl vznik Československé republiky v říjnu 1918 a pokus o prosazení církevních reforem. Oskar Malý tehdy jako člen Ohniska stál nepokrytě na straně radikálních reformistů, jejichž program neváhal prosazovat cestou činu („via facti“). Už v říjnu 1919 - tedy několik týdnů před Vánocemi, kdy se mnohde sloužilo podle Českého misálu Karla Farského - celebroidl Oskar Malý mši ve farním kostele v Uherském Brodě v českém jazyce. V listopadu 1919 se pak oženil. Nepřekvapí proto, že se ihned po vyhlášení ČČS 8. ledna 1920 stal jedním z jejich horlivých propagátorů a již v neděli 11. ledna vyhlásil vznik nové církve z kazatelny uherskobrodského farního chrámu. Neprodlená suspenze a exkomunikace ze strany římskokatolických církevních úřadů jen stvrdila faktický stav.

Oskar Malý byl spolu s kroměřížským Matějem Pavlíkem klíčovým mužem ČČS na východní Moravě. V tradičně římskokatolickém kraji představoval Malý „černou ovci“, která musela snést řadu ústrků a útoků, avšak jako oblíbený katecheta dokázal kolem sebe shromáždit stovky stoupenců, kteří stáli u zrodu zdejší náboženské obce ČČS. Životaschopnou obec několikrát navštívil i dr. Karel Farský. Uherský Brod měl zásluhou Malého činnosti v mnohém primát: již v srpnu 1920 bylo tu založeno sdružení mládeže ČČS a v prosinci 1920 Karel Farský otevřel chrám Mistra Jana Husa – k církevním účelům dávno nepoužívaný kostel v centru města, který v pozdním středověku sloužil utrakvistům.

Přelomové době 1918-1920 věnoval Oskar Malý více než třetinu paměti. Jedná se o jádro textu a nesmírně cenné svědectví o počátcích ČČS. Období od poloviny 20. let, kdy dlouho sloužil jako uherskobrodský farář (penzionován byl roku 1938), věnuje se již s analistickou stručností, přesto i tu vytušíme ledacos z myšlenkového zázemí duchovního, který v době věroučného hledání nové církve stál pevně na svobodně křesťanských pozicích dr. Farského. Na své si ovšem přijde i čtenář zabývající se vnitřními poměry Římskokatolické církve přelomu 19.-20. století. Cenná jsou především Malého svědectví o audienci u papeže Pia X. (1909), o olomouckém arcibiskupu Theodoru Kohnovi, který byl v roce 1904 donucen k abdikaci, nebo o jednom z jeho nástupců Antonínu Cyrilu Stojanovi, jemuž připisuje jistou sympatii k reformním myšlenkám.

Nepřehlédnutelnou vadou na kráse této edice je enormní množství gramatických chyb a překlepů, které zřejmě nemohou pocházet z originálního rukopisu. Knižka zjevně neprošla rukama korektora. Přesto je vydání Malého paměti potřeba ocenit jako jeden z nejzáslušnějších počínů jubilejního roku ČČSH.

Marcel Sladkowski

PŘIPOMÍNKA JOHNA VIKLEFA

U příležitosti končícího letošního 90. výročí vzniku Církve československé husitské a současně s tím závěrem oslav Mistra Jana Husa je třeba vzpomenout rovněž jména poněkud opomíjeného anglického Husova předchůdce (původně jménem John Wycliff; * asi r. 1330 ve vsi Wycliffu, † 31. 12. 1384 v Lutterworthu).

Ten významně předurčil svými teologickými traktáty i kritikou zlořádů v církvi dílo Mistra Jana Husa a tak de facto přispěl k vzájemnému ovlivnění křesťanské víry tehdejší Evropy. Tak, jak se to i v kultuře podobně realizuje až dnes ve společně vytvořené Evropské unii.

Bohužel informace o tomto anglickém reformátorovi jsou stále poměrně řídké a kusé. Vyšla o něm sice v r. 1973 kniha John Viklef v pražském nakladatelství Blahoslav, ale v době totality, nepřející, ba přímo likvidující náboženskou víru, byla také v nemi-

losti. Dá se proto pochopit, že autor Miloslav Kaňák se musel zřejmě, aby kniha vůbec vyšla, zmínit v textu rovněž o „marxisticky vyzrálé práci“ Zdeňka Nejedlého, tehdejšího ministra kultury a předního ideologa KSČ,

kteří neváhal navíc zneužít své pravomoci k „vědeckému“ tvrzení, že Mistr Jan Hus a husité byli vlastně takoví první „předchůdci komunistů“ u nás. Proto by bylo nesporně vhodné a záslužné, aby do deseti let, kdy naše církev oslaví svých kulatých 100 let od založení, vyšla tiskem také kniha, osvětlující blíže okolnosti vzniku i obsah díla anglického Husova předchůdce – Johna Viklefa. A zdůraznil se tak nepopíratelný vliv na tehdejší náboženské citění českého národa, s husitskou tradicí víceméně dodnes, právě reformátorským úsilím Mistra Jana Husa. Bohužel za cenu obětí nejvyšší. Oba muži byli považováni za kacíře, jejich spisy páleny a nakonec, jak známo, Jan Hus byl potrestán upálením na hranici. Nicméně jeho duchovní odkaz žije nadále v naší církvi i v myslích věřících současného XXI. století.

Karel Lachout

CO SI MYSLÍ SOUČASNÍ STUDENTI...

Dokončení ze str. 1 s velmi lidským přístupem profesorů i s příjemným kolektivem spolužáků. Případá jí, že nás „fakulta vede k samostatnému a bytostnému způsobu myšlení, který se zcela vymyká duchu doby a je vůbec ojedinělý“. Mimo HTF prý potkává přemýšlivé lidi jen vzácně. I kdyby své vzdělání neuplatnila ve své budoucí profesi, teologie jí zvláštním způsobem pomáhá porozumět světu, lidem a Bohu, „a to je cenné

pro celý lidský život, bez ohledu na druh zaměstnání“, takže kdyby se budoucí profese minula s jejím zaměřením, je si jistá, že do života jí toho škola dá spoustu.

Kromě těchto pěti studentů jsem se v průběhu dvou týdnů ptala všech studentů, se kterými jsem se „dala do řeči“, jak se jim na fakultě líbí. Musím říci, že jsem opravdu neslyšela ani jeden negativní názor, a naopak jsou zde všichni spokojeni. Jediné, co se

ozývalo u dvouoborových studentů za výtku, je již výše zmiňovaná čtyřsemestrová výuka biblického jazyka, která se jim zdá ne tak potřebná a měla by být spíše volitelně. Jinak se domnívám, že fakulta může být pyšná, protože tolika kladnými komentáři se opravdu mnoho fakult „chlubit“ nemůže.

Dominika Jelínková, studentka HTF UK

ZPRÁVY

Přednášky o Izraeli

Nabízíme náboženským obcím přednášky o Izraeli.

Provázet nás budou fotografie Karla Cudlína, který v Izraeli fotil již 20 let, a poutavé vyprávění o našich cestách po Svaté zemi.

Pokud byste měli zájem, kontaktujte sestru farářku Evu Cudlínovou na tel.: 737123970.

Za náboženskou obec
Horní Počernice
Eva a Karel Cudlínovi

Pracovní příležitost

Institut evangelizace a pastorační, c.p.o. hledá správce pro penzion Betlém v Janských Lázních.

Požadujeme:

- * Příjemné vystupování, orientaci na zákazníka
- * Obchodního ducha, proaktivní přístup
- * Uživatelskou znalost práce na PC (Microsoft Office, internet)
- * Manuální zručnost
- * Schopnost samostatně řešit problémy
- * Spolehlivost (Členství v ČČSH a praxe na obdobné pozici výhodou)

Pracovní náplň:

- * Zajišťování veškeré správy budovy a přílehlé zeleně
- * Ubytování klientů, vyřizování žádostí o ubytování
- * Komunikace s dodavateli

Nabízíme:

- * Samostatnou a odpovědnou práci

- * Prostor pro seberealizaci
- * Odpovídající platové ohodnocení
- * Služební byt
- * Služební telefon

Nabídky posílejte na adresu:

Mgr. Petr Čiško, Roháčova 66, Praha 3 nebo elektronicky na adresu: iep@email.cz

Divadlo Mana

V pátek 10. prosince vás zveme na komponovaný večer Astrologie versus astronomie. Hostem bude Jiří Grygar. Začátek je v 19 h ve Vršovickém divadle MANA, Moskevská 34, Husův sbor. Vstup do divadla z ulice Sportovní naproti Sokolu Vršovice. www.centrummana.cz

(red)

O teologii na Břevnově

7. prosince zveme na faru na Břevnově (Na Petynce 47) na přednášku Mgr. Hany Tonzarové, Th.D. o biblické teologii v ČČSH. Začátek je v 18 hodin.

(no)

Nový kalendář

Olomoucká diecéze vydala závěsný kalendář na rok 2011. Je sestaven z černobílých fotografií Svaté země, jejichž autorem je Karel Cudlín. Fotografie jsou doplněny biblickými texty a „pouštními“ meditacemi Chaila Džibrána. Výběr sestavily Jana Šilerová a Jana Wienerová. Kalendář je k dostání také v prodejně Blahoslav za 70 Kč.

Kéž naše srdce v tichosti zná tajemství dní i nocí a my pochopíme, že poušť je sadem pro ty, kteří ví, že někde skrývá studnu...

Jana Šilerová

Adventní setkání v Liberci

Už poosmé se koná v Liberci-Vratislavicích tradiční adventní setkání. Letos to bude 17. prosince v 18.30 h a na programu je pořad z cyklu "Dokteky - plochy poznání", 104. pokračování.

Hosty budou profesor Petr Moos, básník František Novotný, herec Alfred Strejček, publicista Karel Tejkal. Hudební vstupy prof. Věra Párysová a Dagmar Čemusová, scénář a režie Stanislav Kubín.

(sk)

Advent v Hronově

Druhou neděli adventní v 16.30 h se koná ekumenické setkání s mezinárodní účastí a v 18 h se koná koncert Musica per fiatti.

Koncert v Machově se koná 17. prosince od 16 h.

Srdčně zve

rada starších

Adventní setkání

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 14. prosince od 17.30 h do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k adventnímu setkání, při němž se ve světle poselství o Boží lásce a zájmu o svět chceme ohlédnout za dosavadní činností sekce a uvažovat o tom, co bychom v budoucnosti mohli a měli dělat.

(JNe)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 6. 12. - 19 hodin
Christmas music of old Europe
World Christmas Carols
Prague Brass Ensemble-
varhany

* 7. 12. - 16 hodin
Benefiční koncert
Nadace Slunce
Vernisáž výstavy a koncert

* 9. 12. - 17 hodin
Benefiční koncert
Collegiu Vocale Lustenau
(Rakousko)

J. J. Ryba: Česká mše
* 10. 12. - 14 hodin
Benefiční koncert
Adventní festival sborového
zpěvu v Praze

* 10. 12. - 19 hodin
Schubert, Gounod,
European Christmas Carols
Bambini di Praga,
Sbormistr - dr. B. Kulínská

* 11. 12. - 14 hodin
Benefiční koncert
Adventní festival sborového
zpěvu v Praze

* 11. 12. - 19 hodin
Schubert, Gounod,
European Christmas Carols
Bambini di Praga,
Sbormistr - dr. B. Kulínská

* 12. 12. - 14 hodin
Benefiční koncert
Adventní festival sborového
zpěvu v Praze

* 12. 12. - 19 hodin
Mozart, Vivaldi, Corelli
Consortium Pragense
Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

Z EKUMENY

ZA ROZŠIŘOVÁNÍ BIBLE SMRT

V žádné jiné zemi na světě nejsou křesťané tak tvrdě pronásledováni jako v Severní Koreji. Informuje o tom Mezinárodní společnost pro lidská práva. I když stalinisticky ovládaný a mezinárodně stále izolovaný východoasijský stát zaručuje v ústavě svobodu vyznání, je to jen formální prohlášení. Křesťané jsou považováni za nepřátele, protože neuctívají diktátora. Jsou obviňováni též z toho, že před lety padla dělicí zeď v Evropě. Mezinárodní společnost pro lidská práva informuje například též o zatčení malé tajné církve. Tři muži byli odsouzeni k smrti, ostatní skončili v táboře pro převýchovu. Letos v červnu byla jedna žena popravena, protože rozšiřovala Bible. V armádě je rozdávána brožura, která varuje před nebezpečím křesťanství.

ARMÉNSKÉ ZNOVUPROBUZENÍ V TURECKU

Po celá desetiletí dělalo Turecko všechno pro to, aby vytlačilo arménské křesťanství a arménskou kulturu z obecného povědomí. Každá připomínka vraždění Arménů osmanskými vládci od roku 1915, při kterém přišlo o život jeden a půl miliónu lidí, byla trestně stíhána jako „hanobení turectví“. Arménský žurnalista Hrant Dink, který byl r. 2007 zabit jedním nacionalistou, mluvil o „kulturní vraždě národa“. Nyní učinila islámská Ankara arménské menšině ústupek. V historicky významném kostele Sv. kříže ve Van se směla po více než stu letech konat veřejná bohoslužba.

PROBLÉM CELIBÁTU

V poslední době se stále víc vyslovují jednotliví římskokatoličtí biskupové z Německa, Rakouska, Švýcarska a z dalších evropských zemí, ba i z Ameriky, aby se v církvi nově promyslela otázka celibátu kněží ve farnostech. Celibát platí totiž jen v latinské části katolické církve, nikoliv ve východních církvích, které také uznávají papeže. Někteří biskupové se domnívají, že problém zvětšujícího se nedostatku kněží by zrušení celibátu mohlo vyřešit. Také vedoucí zahraničního úřadu moskevského patriarchátu, metropolita Hilarion, se k této otázce vyjádřil. Pravoslaví by v ekumenickém duchu uvítalo, kdyby Římskokatolická církev povinný celibát pro kněze, kteří nejsou členy nějakého řádu, zrušila. Celibát ve všechny kněze byl totiž zaveden až ve středověku. Pravoslavná církev se drží starokřesťanské praxe a světlí na kněze i ženaté muže.

Z týdeníku Christ in der Gegenwart přeložil Z. S.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KÁZÁNÍ JANA KŘTITELE

Slova tohoto proroka si můžete přečíst buď na začátku 3. kapitoly Matoušova evangelia nebo v naší dolní tabulce – stačí číst písmena v pořadí daném čísly v té horní.

7	35	13	41	9	43	15	24	4
40	26	1	20	30	22	33	19	37
11	29	38	17	14	6	2	42	12
32	5	21	3	25	18	39	8	44
16	23	45	34	10	28	31	36	27

O	S	E	B	Á	S	O	Í	T
E	I	Č	Ř	R	B	O	P	V
Í	K	Í	S	B	P	I	E	N
L	E	I	Ň	Ž	E	N	K	K
Ť	L	É	V	N	O	Á	T	L

(Řešení z minulého čísla: Nevíme dne ani hodiny.)

Jana Krajčírřiková

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu pro placení předplatného:
43-3856220207/0100

Objednejte si DVD s vánoční slevou 33%.

~~150,- Kč~~ 100,- Kč

Příběh Ježíše Krista pro děti

Pravdivý příběh o Ježíši, jak ho viděly děti jeho doby.

Cena 100,- Kč nezahmaje poštovné a balné a platí pouze při objednávce přes <http://obchod.znateho.cz> do 31. prosince 2010.
Distributorem filmu v ČR je společnost Nový život, a. s.

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9